

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lefter Stela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Oloinic Iurie Xxxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat com. Xxxxxxx r-nul Xxxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 29.09.2015-07.04.2016
2. *instanța de apel:* 04.05.2016-07.02.2017
3. *instanța de recurs:* 03.04.2017 - 10.05.2017

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 07 aprilie 2016, Oloinic Iurie Xxxxx, a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Oloinic I. a fost învinuit, că în perioada cuprinsă între anii 2007-2011, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, sub pretextul procurării unui lot de teren și construcția unei case de locuit în s. Sîrcova r-nul Rezina, pe care urma să o înregistreze după minora Rotari T., și întemeierii unei familii cu Rotari E., a solicitat și a primit de la ultima, care se afla la lucru în Israel, prin transferuri bancare, pe numele său și a rudelor apropiate, Oleinic I. și Oleinic P., bani în numerar în sumă de 23.072 dolari SUA, echivalentul la 247.608 lei și 898 Euro, echivalentul a 15.000 lei, cât și prin intermediul lui Arapan V., suma de 1.500 dolari SUA, echivalentul a 24.225 lei. Neavând scopul de a-și realiza angajamentul asumat privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele minorei Rotari T., inculpatul a însușit banii primiți, prin care a cauzat lui Rotari E. un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 302.388 lei.

Potrivit învinuirii, de către organul de urmărire penală, acțiunile lui Oloinic I., au fost încadrate în baza de art. 190 alin. (5) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Oloinic I. să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a exercita anumite activități pe termen de 5 ani, cu admiterea acțiunii civile înaintate de către partea vătămată.

În motivarea apelului a invocat, că vina inculpatului Oloinic I. a fost pe deplin dovedită prin probele acumulate de către organul de urmărire penală și analizate de către instanța de judecată.

3.2. Avocatul Scutelnic V. în numele părții vătămate, care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Oloinic I. să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă penală în conformitate cu această normă și admiterea acțiunii civile înaintată de către partea vătămată Rotari E.

În motivarea apelului a invocat, că vina inculpatului se confirmă prin: extrasul de pe pagina oficială al MoneyGram; informația nr. 1110/841 al BC "Banca Socială"; informația nr. 2707-b-14 al BC "Victoriabanc"; procesul-verbal de confruntare din 30 ianuarie 2015; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24 iulie 2014; planul cadastral în privința casei de locuit cu nr. cadastral 6743201004; schițele de proiect și fotografiile casei; facturile transferurilor efectuate de către partea vătămată, probe ce urmau a fi puse la baza sentinței de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, a fost admise apelurile declarate, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Oloinic I., a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești și a bunurilor materiale pe termen de 4 ani.

S-a încasat de la Oloinic Iurie P. în beneficiul lui Rotari Elena prejudiciul material cauzat prin infracțiune, echivalentul în lei a sumei de 26.072 dolari SUA și a 898 Euro, precum și 20.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apeluri în baza probelor administrate de prima instanță, cercetate suplimentar, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, a conchis că apelurile declarate urmează a fi admise cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri.

În opinia instanței de apel, cu toate că inculpatul, vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut-o, culpabilitatea acestuia este demonstrată prin declarațiile

părții vătămate Rotari E., a martorilor Urmanschi M., Arapan V., Oprea V., Vîrlan T., Rotari D., Scutelnic I., Cojocari T., Oloinic P., prin materialele cauzei, și anume: copiile autentificate ale înscrisurilor privind transferurile valutare (f.d. 8-51, v. 1), procesul verbal de cercetare la fața locului din 24 iulie 2014 (f.d. 110-111, v. 1); certificat eliberat de către OCT Rezina în privința bunului imobil nr. 6743201004 (f.d. 114-121, v. 1); răspunsul BC "Banca Socială" nr. 1110/841 din 31 octombrie 2014 (f.d. 189, v. 1); răspunsul BC "Victoriabanc" nr. 2707-b-14 din 17 noiembrie 2014 (f.d. 192, v. 1); procesul-verbal de confruntare din 30 ianuarie 2015 (f.d. 04-15, v. 2); răspunsul BC "Banca Socială" nr. 1810 8/1228/365 din 13 martie 2015 (f.d. 38-51, v. 2); răspunsul BC "Victoriabanc" nr. 0836-13-15 din 31 martie 2015 (f.d. 71-107, v. 2).

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a dat o nouă apreciere probelor administrate în cauza penală, considerând ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că Oloinic I. în perioada cuprinsă între anii 2007-2011, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, sub pretextul procurării unui lot de teren și construcția unei case de locuit în s. Sîrcova r-nul Rezina, pe care urma să o înregistreze după minora Rotari T., și întemeierii unei familii cu Rotari E., a solicitat și a primit de la ultima, care se afla la lucru în Israel prin transferuri bancare, pe numele său și a rudelor apropiate, Oleinic I. și Oleinic P., bani în numerar în sumă de 23.072 dolari SUA, echivalentul la 247.608 lei și 898 Euro, echivalentul a 15.000 lei, cât și prin intermediul lui Arapan V. suma de 1.500 dolari SUA, echivalentul a 24.225 lei. Neavând scopul de a-și realiza angajamentul asumat privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele minorei Rotari T., inculpatul a însușit banii primiți, prin care a cauzat lui Rotari E. un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 302.388 lei.

În asemenea condiții, instanța de apel a menționat, că prima instanță eronat l-a achitat pe inculpat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece aceste circumstanțe au fost combătute de totalitatea probelor prezentate de către partea acuzării, de declarațiile părții vătămate care a declarat, că Oloinic I. i-a propus să procure împreună o casă în care să locuiască după revenirea sa de peste hotare și care urma să fie înregistrată pe numele fiicei lor comune Rotari T. Astfel, partea vătămată fiind de acord și având încredere în inculpat i-a transmis ultimului pentru aceasta suma de 500 dolari SUA, însă după procurarea casei, inculpatul i-a comunicat că nu poate înscrie casa pe numele fiicei, deoarece nu este înscris în actul de naștere a copilului în calitate de tată și că va înregistra casa pe numele mamei sale, ulterior aceasta a transferat pe numele inculpatului, a fraților și a tatălui acestuia, bani pentru construcția casei.

Instanța de apel a stabilit, că inculpatul încă la momentul intrării în stăpânire asupra mijloacelor bănești, urmărea scopul de a sustrage și nu intenționa onorarea angajamentului asumat – înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele minorei, Rotari T.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, luând în considerație gravitatea infracțiunii comise, persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, ce atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, pedeapsa

având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 219 Cod de procedură penală în coroborare cu prevederile art. 221 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, din care reiese, că acțiunea civilă în procesul penal se întemeiază în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Acțiunea civilă se întemeiază față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului. Potrivit art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiate pretențiile părții civile în partea încasării prejudiciului material, sume de bani transmise inculpatului prin sistemul de transferuri internaționale "Money Gram" și alte sisteme de transferuri în perioada de timp, 10 octombrie 2005-15 septembrie 2011, precum și comisionul, în sumă totală de 26.072 dolari SUA și 898 Euro – echivalentul acestora în lei.

Totodată, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 1422, 1423 Cod de procedură civilă, a admis parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral, încasând din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate suma de 20.000 lei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lefter S. În numele inculpatului, prin care solicită casarea hotărârii instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- nu a fost dată o apreciere obiectivă tuturor circumstanțelor și faptelor ce au fost constatate de către prima instanță și cercetate suplimentar de către instanța de apel;

- toate probele pe care s-a bazat partea acuzării sunt presupuneri ce nu sunt confirmate prin probe concrete, ce ar dovedi vinovăția inculpatului fiind în contradicție cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel eronat a reținut suma prejudiciului cauzat de către inculpat, deoarece conform tabelului de transferuri acesta a ridicat suma de 6.950 dolari SUA, restul sumei nefiind probată prin probe pertinente și concludente, soluția fiind bazată pe presupuneri;

- acțiunile inculpatului au fost greșit calificate, deoarece proporțiile pretinsei pagubei sunt mult mai mici, în sumă de 4.950 dolari SUA.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a-l respinge, deoarece recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, astfel motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Mai mult, criticile formulate de acesta nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii

recurate, ca fiind ilegală sau reaprecierea probelor în modul propus de către autor nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul a invocat în recursul său, temeiurile de casare prevăzute la pct. 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită..*

Sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Analizând textele hotărârilor judecătorești atacate instanța de recurs consideră, că motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate în această cauză.

În viziunea Colegiului penal, instanța de apel judecând apelurile declarate în speța dată, a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și cercetate suplimentar de instanța de apel, care s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel.

Din studiul hotărârilor judecătorești, în prezenta speță, se constată că, concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, au fost bazate pe cumulul de probe enunțat în punctul 5. al prezentei decizii. Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, instanța de apel a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluându-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante, ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu.

La fel, reieșind din analiza textuală a deciziei instanței de apel, Colegiul constată că această instanță a apreciat în mod obiectiv atât declarațiile martorilor, inculpatului, cât și alte probe cercetate, și verificate în cadrul ședinței de judecată.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care martorii și partea vătămată au relatat informațiile cunoscute de ei și care întemeiat au permis de a conchide vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, făcând o apreciere obiectivă și corectă a tuturor probelor.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează, că latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 190 Cod penal se exprimă în fapta prejudiciabilă care are un caracter complex

alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv și care nu are un caracter considerabil; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În asemenea condiții, instanța de recurs remarcă, că inculpatul având scopul însușirii bunurilor altei persoane, **prin abuz de încredere**, sub pretextul procurării unui lot de teren și construcției unei case în s. Sîrcova r-nul Rezina, pe care urma să o înregistreze pe numele minorei Rotari T., și întemeierii unei familii cu Rotari E., a solicitat și a primit de la ultima, care se afla la muncă în Israel, prin transferuri bancare, pe numele său și a rudelor apropiate, bani **în sumă de 23.072 dolari SUA, cât și prin intermediul unor terțe persoane suma de 1.500 dolar SUA și 1500 Euro, neavând scopul de a-și asuma angajamentul – înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele minorei Rotari T., inculpatul a însușit banii primiți cauzându-i lui Rotari E. un prejudiciu în proporții deosebit de mari.**

Astfel, din cele menționate, Colegiul penal constată intenția inculpatului, care prin înșelăciune și abuz de încredere a obținut **cu rea-credință pentru sine banii** de la partea vătămată, ce au fost transmiși de către aceasta, prin dezinformarea ultimei, neavând scopul de a-și realiza angajamentul asumat. Mai mult, intenția inculpatului inclusiv și scopul cupidant, se manifestă din startul derulării stării de fapt, deoarece acesta primind de la partea vătămată bani în sumă de 500 dolari SUA, și procurând lotul de teren pentru construcția casei de locuit, a înregistrat dreptul de proprietate după mama sa, fapt pe care la adus la cunoștință părții vătămate doar în anul 2009, după ce casa era construită și amenajată din banii și contribuția acesteia.

Colegiul penal consideră, că instanța de apel corect a stabilit și suma prejudiciului cauzat de către inculpat, deoarece din materialele dosarului reiese, că acesta a primit bani atât personal cât și prin intermediul rudelor apropiate și a unor persoane terțe, fapt confirmat de către martorul Oloinic P. (tatăl inculpatului), care a declarat că el a primit transferuri bănești de la partea vătămată (f.d. 67-68 v. 3); martorul Urmanschi M. (fiica părții vătămate) care a declarat, că cunoștea despre faptul că Rotari E. transfera bani inculpatului pentru construcția unei case în r-nul Rezina (f.d. 56 v. 3); martorii Arapan V și Oprea V. care au declarat, că prin intermediul acestora partea vătămată a transferat inculpatului sumele de bani 1.500 dolari SUA și 1.500 Euro (f.d. 52, 54 v. 3); istoria tranzacțiilor bancare MoneyGram din perioada anilor 2005-2015, din care reiese că inculpatul a primit transferuri bănești, atât personal, cât și prin intermediul persoanelor apropiate (f.d. 27-30 v. 3)

Mai mult, instanța de recurs ține să menționeze, că inculpatul a recunoscut faptul relațiilor de concubinaj cu partea vătămată în statul Israel, în timpul cărora s-a născut un copil comun, că a primit de la aceasta mai multe transferuri bănești, iar banii erau destinați pentru cheltuieli comune, pentru copii. Astfel, potrivit materialelor cauzei în perioada de timp 16 aprilie 2005 - 15 iulie 2011, Rotari E. a efectuat cel puțin 21 transferuri bancare personal tatălui acesteia Rotari D. și nemijlocit copiilor, totodată expediind copiilor prin diferite persoane terțe sume de bani și numeroase colete cu produse alimentare și haine.

Astfel, instanța de recurs stabilește, că instanța de apel analizând ansamblul de probe prezentate, atât de partea apărării, cât și de către organul de urmărire penală demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.**

Așadar, Colegiul penal, analizând textul deciziei recurate constată, că instanța de apel în hotărârea sa, a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, întemeiat considerând că situația de fapt, împrejurările și încadrarea juridică a infracțiunii comise de către inculpat, au fost corect reținute de către instanța de apel, nefiind încălcate prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

De altfel, Colegiul reiterează, că indiscutabil, chestiunea cu privire la aprecierea probelor dată de instanța de apel, care este invocată de recurent, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea ei este de competența instanțelor de fond.

În concluzie, rezumând cele expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului Oloinic I., nefiind identificată de instanța de recurs vreo eroare judiciară, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii atacate, Colegiul penal consideră, ca fiind nefondate criticile formulate de către recurent în recursul ordinar declarat, din care considerente se impune soluția privind inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lefter Stela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, în cauza penală în privința lui **Oloinic Iurie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 31 mai 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie